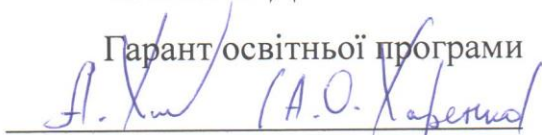

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

« 31 » 10 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІКА ПРАЦІ І СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ
ВІДНОСИНИ»

Освітній рівень перший (бакалаврський)

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 075 «Маркетинг»

Освітня програма: «Маркетинг»

Факультет: Економіки і підприємництва

Робоча програма з навчальної дисципліни «Економіка праці і соціально-трудова відносини» для здобувачів вищої освіти спеціальності 075 «Маркетинг» освітньої програми «Маркетинг». - Умань: Уманський НУС, 2021 р. – 20 с.

Розробник: д.е.н., доцент Чернега І.І.

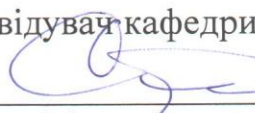
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Протокол № 1 від «31» серпня 2021 року

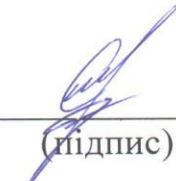
Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

(підпис) (Сокільок С.Ю.)

« 31 » 08 2021 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол № 1 від « 31 » 08 2021 року

Голова
(підпис) (Смолій Л.В.)

« 31 » 08 2021 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»	Обов’язкова	
Модулів – 1	Спеціальність: 075 «Маркетинг»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		4-й	5-й
Загальна кількість годин - 120		Семестр	
		7-й	9-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента –5	Освітній рівень: перший (бакалаврський) Освітня програма: «Маркетинг»	26 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		70 год.	108 год.
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: формування комплексу теоретичних і практичних знань студентів щодо системного оцінювання функціонування, розвитку та регулювання соціально-трудових відносин в організаціях, виявлення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, забезпечення цілеспрямованої діяльності персоналу підприємств.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- вивчення механізму функціонування системи соціально-трудових відносин;
- вивчення економічних законів, що регулюють розподільчі відносини;
- з'ясування місця і ролі Міжнародної організації праці у врегулюванні соціально-трудових відносин;
- оволодіння методами вивчення витрат робочого часу, нормування праці;
- з'ясування механізму зростання продуктивності й ефективності праці;
- дослідження механізму соціального партнерства;
- надання студентам ґрунтових знань з питань оплати праці та регулювання заробітної плати;
- з'ясування механізму регулювання ринку праці та дослідження процесу відтворення робочої сили;
- навчити студентів використовувати здобуті знання в конкретних процесах управління соціально-трудовими відносинами, організації праці та забезпечення її високої ефективності на всіх рівнях;
- підвищити на цій основі адаптованість студентів до ринку праці, допомогти їм ефективно включитися в систему нових соціально-трудових відносин.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми: вивчення дисципліни вимагає попереднього опанування знань з дисциплін: мікроекономіка, макроекономіка, математика для економістів, економічний аналіз, економіка підприємства та інші суміжні науки.

Результатом вивчення дисципліни є набуття студентами таких компетентностей:

Загальні:

- Здатність працювати в команді та автономно, навички міжособистісної взаємодії.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні оволодіти наступними **програмними результатами навчання:**

- Виявляти й аналізувати ключові характеристики маркетингових систем різного рівня, а також особливості поведінки їх суб'єктів.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

Основи економіки праці, трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства.

Тема 1. Теоретико-методологічні основи економіки праці і соціально-трудових відносин в підприємстві

1.1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни. Праця як сфера життєдіяльності і основний фактор виробництва в підприємстві.

1.2. Праця як суспільне явище та процес.

1.3. Продуктивність суспільної праці.

1.4. Робоча сила та її місце в ринковій економіці.

1.5. Мотивація суспільної праці.

1.6. Регулювання міри праці та робочого часу.

Тема 2. Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства.

2.1. Формування трудових ресурсів.

2.2. Персонал підприємства: склад і структура.

2.3. Трудовий потенціал суспільства.

2.4. Людський капітал і його місце в економічній системі суспільства.

Тема 3. Система соціально-трудових відносин в суспільстві, соціальне партнерство.

3.1. Формування і функціонування соціально-трудових відносин в суспільстві.

3.2. Трудові конфлікти і методи їх вирішення.

3.3. Соціальне партнерство. Стан і втілення в практику соціального партнерства в Україні з допомогою угод і колективних договорів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ.

Ринок праці. Організація праці та соціально-трудових відносин в підприємницьких структурах

Тема 4. Ринок праці та його регулювання.

4.1. Сутність і особливості ринку праці, його взаємозв'язок з ринками капіталів, товарів та послуг, землі, цінних паперів тощо.

4.2. Сегменти та моделі ринку праці.

4.3. Взаємодія попиту та пропозиції на ринку праці.

4.4. Міграція населення

Тема 5. Зайнятість населення та її регулювання. (Залучений фахівець)

5.1. Зайнятість населення та її регулювання.

5.2. Безробіття та його класифікація.

5.3. Державне регулювання зайнятості населення.

5.4. Проблеми зайнятості населення і безробіття в Україні.

Тема 6. Організація праці та соціально-трудових відносин в підприємницьких структурах

- 6.1. Сутність та основні задачі організації праці.
- 6.2. Поділ і кооперація праці на підприємстві.
- 6.3. Форми організації трудових колективів.
- 6.4. Організація і обслуговування робочих місць.
- 6.5. Умови праці і їх вплив на продуктивність праці та працездатність робітника.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.

Регулювання робочого часу. Політика доходів та організація оплати праці в підприємницьких структурах.

Тема 7. Регулювання робочого часу та нормування праці.

- 7.1 Сутність, функції та види норм праці
- 7.2. Способи вивчення затрат робочого часу і його класифікація
- 7.3. Методи нормування праці
- 7.5. Особливості нормування праці в умовах ринкової економіки

Тема 8. Політика доходів та організація оплати праці в підприємстві.

- 8.1. Сукупний дохід і рівень життя сім'ї.
- 8.2. Зміст та функції заробітної плати.
- 8.3. Організація та структура оплати праці.
- 8.4. Організаційно-правові основи оплати праці.
- 8.5. Державне регулювання заробітної плати

Тема 9. Оплата праці в підприємницьких структурах.

- 9.1. Оплата праці в галузі рослинництва.
- 9.2. Оплата праці в галузі тваринництва.
- 9.3. Оплата праці працівників обслуговуючих підрозділів.
- 9.4. Оплата праці водіїв автомобільного транспорту.

Тема 10. Система трудових показників та їх планування в підприємстві.

- 10.1. Система трудових показників і взаємозв'язок їх елементів.
- 10.2. Продуктивність і ефективність праці.
- 10.3. Планування та аналіз продуктивності праці.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьо-го	у тому числі					усьо-го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Основи економіки праці, трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства.												
Тема 1. Теоретико-методологічні основи економіки праці і соціально-трудова відносин в підприємстві	13	4	2			7	13	1				12
Тема 2. Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства	13	4	2			7	13	1				12
Тема 3. Система соціально-трудова відносин в суспільстві, соціальне партнерство	11	2	2			7	11	1	1			9
Разом за змістовим модулем 1	37	10	6			21	37	3	1			33
Змістовий модуль 2.												
Ринок праці. Організація праці та соціально-трудова відносин в підприємницьких структурах.												
Тема 4. Ринок праці та його регулювання	13	4	2			7	13	1				12
Тема 5. Зайнятість населення та її регулювання	11	2*	2			7	11	1				10
Тема 6. Організація праці та соціально-трудова відносин в підприємницьких структурах	11	2	2			7	11	1	1			9
Разом за змістовим модулем 2	35	8	6			21	35	3	1			31
Змістовий модуль 3.												
Регулювання робочого часу. Політика доходів та організація оплати праці в підприємницьких структурах.												
Тема 7. Регулювання робочого часу та нормування праці	13	2	4			7	13	1	1			11
Тема 8. Політика доходів та організація оплати праці в підприємстві	11	2	2			7	11	1	1			9

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Тема 9. Оплата праці в підприємницьких структурах	13	2	4			7	13					13
Тема 10. Система трудових показників та їх планування в підприємстві	11	2	2			7	11					11
Разом за змістовим модулем 3	48	8	12			28	48	2	2			44
<i>Усього годин</i>	120	26	24			70	120	8	4			108

**залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття*

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1 Основи економіки праці, трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства.			
1.	Тема 1. Теоретико-методологічні основи економіки праці і соціально-трудо­вих відносин в підприємництві	2	
2.	Тема 2. Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства	2	
3.	Тема 3. Система соціально-трудо­вих відносин в суспільстві, соціальне партнерство	2	1
Змістовий модуль 2 Ринок праці. Організація праці та соціально-трудо­вих відносин в підприємницьких структурах.			
4.	Тема 4. Ринок праці та його регулювання	2	
5.	Тема 5. Зайнятість населення та її регулювання	2	
6.	Тема 6. Організація праці та соціально-трудо­вих відносин в підприємницьких структурах	2	1
Змістовий модуль 3 Регулювання робочого часу. Політика доходів та організація оплати праці в підприємницьких структурах.			
7.	Тема 7. Регулювання робочого часу та нормування праці	4	1
8.	Тема 8. Політика доходів та організація оплати праці в підприємництві	2	1
9.	Тема 9. Оплата праці в підприємницьких структурах	4	
10.	Тема 10. Система трудових показників та їх планування в підприємництві	2	
Разом		24	4

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1			
Основи економіки праці, трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства.			
1.	Тема 1. Теоретико-методологічні основи економіки праці і соціально-трудових відносин в підприємництві	7	12
2.	Тема 2. Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства	7	12
3.	Тема 3. Система соціально-трудових відносин в суспільстві, соціальне партнерство	7	9
Змістовий модуль 2			
Ринок праці. Організація праці та соціально-трудових відносин в підприємницьких структурах.			
4.	Тема 4. Ринок праці та його регулювання.	7	12
5.	Тема 5. Зайнятість населення та її регулювання.	7	10
6.	Тема 6. Організація праці та соціально-трудових відносин в підприємницьких структурах	7	9
Змістовий модуль 3			
Регулювання робочого часу. Політика доходів та організація оплати праці в підприємницьких структурах.			
7.	Тема 7. Регулювання робочого часу та нормування праці	7	11
8.	Тема 8. Політика доходів та організація оплати праці в підприємництві	7	9
9.	Тема 9. Оплата праці в підприємницьких структурах	7	13
10.	Тема 10. Система трудових показників та їх планування в підприємництві	7	11
Разом		70	108

Самостійна робота (індивідуальні завдання)

Заочна форма навчання

Самостійна робота (індивідуальні завдання) для здобувачів заочної форми навчання передбачає написання контрольної роботи. Метою виконання контрольної роботи є закріплення і поглиблення знань в конкретних процесах управління соціально-трудовими відносинами, організації праці та забезпечення її високої ефективності на всіх рівнях.

Під час вивчення навчальної дисципліни «Економіка праці і соціально-трудові відносини» студенти заочної форми навчання виконують одне індивідуальне завдання, результати якого представляють у вигляді письмової роботи. Контрольну роботу студенти виконують самостійно протягом вивчення дисципліни «Економіка праці і соціально-трудові відносини» з проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

Вказівки щодо вибору варіанту контрольної роботи та індивідуальні завдання, що відповідають обраному варіанту, наведено у «Методичних рекомендаціях для самостійної роботи та виконання контрольних робіт з дисципліни «Економіка праці і соціально-трудові відносини» для студентів освітнього ступеня бакалавр факультету економіки і підприємництва заочної форми навчання спеціальності 075 «Маркетинг», які входять до методичного забезпечення дисципліни. Контрольна робота зараховується, якщо в ній повністю висвітлені теоретичні і практичні питання.

7. Методи навчання

Теоретичні та практичні положення дисципліни вивчаються студентами в процесі роботи над лекційним курсом, участі у семінарських заняттях, при виконанні індивідуальних завдань (студентами заочної форми навчання), самостійній роботі, яка полягає у вивченні та опрацюванні наукової, навчально-методичної літератури, законодавчих і нормативних актів, виконанні навчальних завдань.

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: лекції-бесіди, робота в мікрогрупах, семінари-дискусії, кейс-метод, аудіовізуальний метод, метод «дерева рішень», презентації. Лекції-бесіди – при читанні лекції студентам даються питання для самостійного розміркування, що дає змогу зосередити увагу на найбільш важливих проблемах теми, яка вивчається, визначити зміст і темп викладу навчального матеріалу з урахуванням рівня підготовленості та освіти аудиторії. Окрім питань студентів, вона допускає викладення ними своєї точки зору з того чи іншого питання. Робота в мікрогрупах використовується з метою є

розв'язання дилем, що потребують колективного обговорення. Кейс-метод (метод аналізу конкретних ситуацій) передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу. Застосування аудіовізуального методу передбачає використання можливостей Інтернет, теле-, відео-, фото-, аудіо- та інших матеріалів у навчальному процесі. Метод «дерева рішень» використовується з метою зважити переваги і недоліки різних варіантів дій, рішень тощо, аналізуючи та оцінюючи альтернативні варіанти розв'язання проблеми та прогножуючи наслідки кожного з них.

Дистанційні технології навчання є однією з форм індивідуалізації освітнього процесу, що ґрунтується на принципах відкритого навчання з широким використанням комп'ютерних навчальних програм різного призначення та створює інформаційне освітнє середовище для передачі веб-ресурсів навчальних дисциплін і взаємодії між учасниками. Дистанційне навчання в Уманському НУС здійснюється відповідно до положення «Про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва». Для забезпечення освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в УНУС і використовується система управління навчанням Moodle. Матеріали курсу «Економіка праці і соціально-трудова відносини» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=459>. В разі запровадження карантинних обмежень проводяться відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв'язок студентів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet, Moodle.

8. Методи контролю

Для забезпечення оцінювання студентів проводиться поточний (модульний) контроль.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань та вмінь студентів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на семінарських заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання завдань, що передбачені для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття; результати експрес-контролю тощо.

При контролі виконання самостійної роботи, яка передбачена робочою програмою дисципліни, оцінюванню в балах підлягають: самостійне опрацювання окремих питань; написання рефератів, есе; підготовка конспектів навчальних чи наукових тестів; підготовка реферативних матеріалів тощо.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули студенти після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться письмово або з використанням платформи MOODLE у формі тестів.

Повторне виконання модульних контрольних робіт на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням викладача, який викладає дисципліну, з дозволу декана факультету.

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього семінарського заняття. Час і порядок складання визначає викладач.

У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи тощо). Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

Денна форма навчання

Модулі	Модуль 1			Модуль 2			Модуль 3				Модульний контроль	Екзамен	Загальна сума балів
Кількість балів за модуль	18			18			24						
Змістовний модуль	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10			
Кількість балів за змістовний модуль і модульний контроль	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	10	30	100
в т.ч. за видами робіт: - практичні заняття	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			
- виконання СРС	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			

Заочна форма навчання

Модулі	Модуль 1			Модуль 2			Модуль 3				Модульний контроль	Екзамен	Загальна сума балів
Кількість балів за модуль	18			18			24						
Змістовний модуль	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10			
Кількість балів за змістовний модуль і модульний контроль	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	10	30	100
в т.ч. за видами робіт: - практичні заняття			6			6	6	6					
- виконання СРС	6	6		6	6				6	6			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

Методичні вказівки:

1. Чернега І.І. Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни «Економіка праці і соціально-трудові відносини» для студентів освітнього ступеня бакалавр факультету економіки і підприємництва спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 075 «Маркетинг», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка». Умань. Сочінський. 2021 р. 28 с.
2. Чернега І.І. Робочий зошит для проведення семінарських і практичних занять за модульно-рейтинговою системою з дисципліни «Економіка праці і соціально-трудові відносини» для студентів освітнього ступеня бакалавр факультету економіки і підприємництва спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 075 «Маркетинг», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка». Умань. Сочінський. 2021 р. 84 с.
3. Чернега І.І. Методичні вказівки для виконання контрольних робіт з дисципліни «Економіка праці і соціально-трудові відносини» для студентів освітнього ступеня бакалавр заочної форми навчання факультету економіки і підприємництва Галузь знань 07 «Управління та адміністрування» Спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 075 «Маркетинг», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Умань. Сочінський. 2021 р. 34 с.
4. Чернега І.І. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Економіка праці і соціально-трудові відносини» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 075 «Маркетинг». URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=459>

11. Рекомендована література

Базова

1. Закон України Про оплату праці № 341-IX від 05.12.2019, ВВР, 2020, № 13, ст.68; № 440-IX від 14.01.2020, ВВР, 2020, № 28, ст.188 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-вр#Text>
2. Агавердієва Х.Ф. Соціальний аудит у теоретичному полі соціальної відповідальності / Х.Ф. Агавердієва, О. В. Іванісов, О. С. Лебединська // Бізнес-Інформ. – 2018. – № 4. – С. 272–278.
3. Економіка праці : навчальний посібник / за заг. ред. Г. В. Назарової. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 330 с. Качан С.П. Економіка праці та соціально-трудові відносини: Навч.-метод. Посібник. Тернопіль: ТДЕУ, 2018. 373 с.
4. Економіка праці : навчальний посібник [електронний ресурс] / за заг. ред. Г. В. Назарової. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 330 с. ISBN 978-966-000-000-0***

5. Єсінова Н. І. Економіка праці та соціально-трудові відносини : навч.-метод. посіб. / Н. І. Єсінова. – Харків : ХДУХТ, 2017. – 189 с.
6. Захарчин Г. М. Управління конфліктами : навч. посіб. / Г. М. Захарчин, Р. О. Винничук. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. – 160 с
7. Ковальов В.М. Економіка праці і соціально-трудові відносини / В.М. Ковальов, В.С. Рижигов, О.Л. Єськов та ін. // К.: Центр навчальної літератури, 2016. – 255 с.
8. Колот А.М. Економіка праці і соціально-трудові відносини / А.М. Колот, О.А. Грішнова, О.О. Герасименко та ін.: Підручник. К : КНЕУ, 2019. 711 с.
9. Комарницький І. М. Економіка праці та соціально-трудові відносини : підручник / І. М. Комарницький, Г. О. Комарницька. – Хмельницький : ФОП Цюпак А. А., 2016. – 424 с.
10. Романова Н.Ф. Соціальне партнерство / Н. Ф. Романова, І. П. Мельник: навчально-метод. посіб. – Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2017. – 238 с.
11. Скворцов І.Б. Економіка праці й соціально-трудові відносини : навч. посіб. / І. Б. Скворцов, В. В. Войцеховська, О. Я. Загорецька та ін. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. І. Б. Скворцова. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. – 265 с
12. Черчик Л.М. Економіка праці й соціально-трудові відносини: практичний курс : підручник / Л. М. Черчик, Н. В. Коленда, С. М. Бортнік та ін.; за заг. ред. Л. М. Черчик. – Луцьк : РВВ Луц. НТУ, 2015. – 331 с. 22.
13. Шкільов О.В. Економіка праці і соціально-трудові відносини : підручник / О. В. Шкільов, О. Д. Балан, В. А. Ткачук та ін.; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. В. Шкільова. – Київ : Компрінт, 2015. – 749 с.

Допоміжна

14. Бресва Є. М. Новітні форми зайнятості в умовах сучасного ринку праці України / Є. М. Бресва // Економічні інновації. – 2017. – Вип. 64. – С. 37-40
15. Васильченко В.С. Державне регулювання зайнятості / В.С. Васильченко: навч. посібник К.: КНЕУ, 2019. 252 с.
16. Гриньова В.М. Ринок праці: теоретико-методологічні засади та напрямки розвитку / В.М. Гриньова, В.В. Самойленко // Х.: ВД «ІНЖЕК», 2017. 168 с.
17. Крушельницька О. Управління персоналом / О. Крушельницька, Д. Мельничук : Навчальний посібник 2-е вид., перероб. й доп. К.: Кондор, 2017. 304 с.
18. Лук'янченко Н.Д. Нормування праці / Н.Д. Лук'янченко, Т.І. Копитіна: Підручник. 2017. 217 с.
19. Назарова Г.В. Соціальна економіка : навч. посіб. / Г. В. Назарова, С. Ю. Гончарова, Ю. В. Сотнікова, Н. В. Аграмакова. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 275 с.
20. Романова Н.Ф. Соціальне партнерство / Н. Ф. Романова, І. П. Мельник: навчально-метод. посіб. – Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2017. – 238 с.
21. Цимбалюк С.О. Індикатори оцінювання політики оплати праці у контексті реалізації принципів гідної праці / С.О. Цимбалюк // Економіка та держава. – 2018. – № 4. – С. 12–16.

22. Чистов С.М. Державне регулювання економіки / С.М. Чистов, А.Є. Никифоров, Т.Ф. Куценко та ін. : Навч. посіб. Вид. 2-ге, доопрац. і допов. К.: КНЕУ, 2018. 440 с.
23. Шубалий О.М. Підвищення конкурентоспроможності працівників на основі активізації соціального діалогу на регіональному та національному рівнях : монографія / О. М. Шубалий, І. В. Шубала, О. В. Назарук. – Луцьк : Луц. НТУ, 2017. – 219 с.
24. Cherneha I. Development and Problems of Farmers Activities in Ukraine. Proceedings of the 33rd International Business Information Management Association Conference (IBIMA) / I. Cherneha, S. Sokolyuk, Y. Nesterchuk, M. Korotieiev, O. Zharun, N. Blenda // Education Excellence and Innovation Management through. 2019. Granada, Spain. P. 4287–4298 [Міжнародна наукометрична база: Scopus & Web of Science]
25. Cherneha I. Evaluation of financing the health care system in Ukraine. Proceedings of the 33rd International Business Information Management Association Conference (IBIMA) / I. Cherneha, M. Malyovanyi, O. Prokopchuk, N. Lysa, M. Malyovana // Education Excellence and Innovation Management through. Vision 2020. Granada, Spain. 2019. P. 957–968 [Міжнародна наукометрична база: Scopus & Web of Science].
26. Cherneha I. The main prerequisites of the socio-economic mechanism formation of business activities of the agricultural sector of Ukraine / I. Cherneha // Innovation and Entrepreneurship Collection of scientific articles. (Montreal, Canada, January 24, 2020). Ajax Publishing, Montreal, Canada, 2020. P. 17–20.
27. Cherneha I. Formation of Productive Employment of Labor Potential by Diversifying the Rural Economy. / / I. Cherneha, S. Sokolyuk, Y. Nesterchuk, M. Korotieiev, O. Zharun, N. Blenda // Education Excellence and Innovation Management: A 2025 Vision to Sustain Economic Development during Global Challenges: proceedings of the 35rd International Business Information Management Association Conference (IBIMA). 1-2 April 2020. Seville, Spain, 2020. P. 14252-14258. (Scopus&Web of Science). (0,64 у.м. друк. арк.).
28. Cherneha I.I. Minimization of environmental risks in crops cultivation / I.I. Cherneha, A.P. Burliai, O.L. Burliai, Yu.O. Nesterchuk, S.Yu. Sokoliuk, A.A. Osipova // Ukrainian Journal of Ecology, 2021, 11 (3) P. 296–304.
29. Чернега І. І. Labour compensation as a socio-economic category and the main source of income of the population of Ukraine / І. І. Чернега, Н. О. Шевченко , Н. О. Бленда // Економіка АПК. 2017. № 6. С. 80–85 [Міжнародна наукометрична база : Index Copernicus].
30. Чернега І. І. Теоретична інтерпретація сутності підприємницької діяльності / І. І. Чернега // Вісн. ХНАУ. Серія «Економічні науки». 2017. № 3. С. 302–309 [Міжнародна наукометрична база: Index Copernicus].
31. Чернега І. І. Формування фінансових результатів аграрних підприємств та ефективність їх функціонування / І. І. Чернега, Н. О. Шевченко // Фінансове забезпечення сталого розвитку економіки України: колект. монографія за ред. М. А. Слатвінського. Умань: ФОП Жовтий О. О., 2016.

32. Чернега І.І. Законодавчі зміни мінімальної оплати праці працівників / І.І. Чернега, Н.О. Шевченко // Розвиток підприємницької діяльності в контексті інтеграції України в світове господарство та інформатизації основних напрямів поступу: колект. монографія // за ред. доц. Н. О. Лисенко. Умань: Видавець «Сочинський М. М.», 2017.
33. Чернега І.І. Стратегічні аспекти формування соціально-економічного механізму підприємницької діяльності в аграрному секторі економіки / І.І. Чернега // Вісн. ХНАУ. Серія «Економічні науки». 2019. № 4. Т. 2 (включено до Index Copernicus).
34. Чернега І.І. Заходи щодо реалізації механізму управління соціально-економічною системою підприємства / І.І. Чернега // Екон. вісн. Запоріз. держ. інженер. акад. 2018. № 1(13).
35. Чернега І.І. Ринок праці в Україні: стан та перспективи розвитку / І.І. Чернега, Л.В. Битюк // Актуальні питання сучасної економіки: матеріали XI Всеукр. наук. конф. (м. Умань, 20 грудня 2019 р.). Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2019.
36. Чернега І.І. Безробіття та його вплив на економіку країни / І.І. Чернега, Н. М. Волков // Актуальні питання сучасної економіки: матер. XI всеук. Наук. конф. (м. Умань, 20 грудня 2019 р.). Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2019.
37. Чернега І.І. Мотивація як дієвий чинник підвищення продуктивності праці на підприємстві / І.І. Чернега, Н.В.Чернюк // Актуальні питання сучасної економіки: матеріали XI Всеукр. наук. конф. (м. Умань, 20 грудня 2019 р.). Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2019.
38. Чернега І.І. Сучасний стан та проблеми безробіття в Україні / І.І. Чернега, Д. В. Шевченко // Актуальні питання сучасної економіки: матеріали XI Всеукр. наук. конф. (м. Умань, 20 грудня 2019 р.). Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2019.
39. Чернега І. І. Теоретичні засади підприємництва як сучасної форми господарювання / І.І. Чернега // Вісн. ХНАУ. Серія «Економічні науки». 2018. № 1. С. 54–62. [Міжнародна наукометрична база: Index Copernicus].
40. Чернега І.І. Формування інноваційного проекту шляхом прийняття ефективних управлінських рішень / І.І. Чернега, С.Ю. Соколюк, О.В. Жарун, М.А. Коротєєв, О.С. Тупчий // Вісн. УНУС. Серія «Економіка». 2021. № 98. Ч 2. С. 203-211.
41. Чернега І. І. Обізнаність суб'єктів соціально-трудових відносин в інституціональному бізнес-середовищі / І.І. Чернега, О.Л. Бурляй, Н.О. Бленда, М.С. Пономарьова, Н.В. Прозорова // Вісн. ХНАУ. Серія «Економічні науки». 2021. № 2 (1). С. 148-161. [Міжнародна наукометрична база: Index Copernicus].
42. Чернега І. І. Конкурентні переваги соціально-економічного механізму підприємницької діяльності у бізнес-середовищі та економічна безпека бізнесу / І. І. Чернега, Ю.О. Нестерчук, С.Ю. Соколюк, О.А. Непочатенко, О.В. Жарун // Вісн. ХНАУ. Серія «Економічні науки». 2021. № 2 (2). С. 62-73. [Міжнародна наукометрична база: Index Copernicus].

43. Чернега І. І., Соколюк С.Ю., Бечко П.К., Пташник С.А. Вплив регуляторних механізмів розвитку аграрної сфери на реалізацію потенціалу цифрових технологій / І. І. Чернега, С.Ю. Соколюк, П.К. Бечко, С.А. Пташник // Економіка та держава. 2021. № 8. С. 23 – 27.

Інформаційні ресурси

44. Аграрний сектор України. URL: agroua.net
 45. Бібліотеки в Україні. URL: <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3>
 46. Бібліотеки та науково-інформаційні центри України. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html>
 47. Верховна Рада України. URL: www.rada.gov.ua
 48. Вільна енциклопедія. URL: <http://uk.wikipedia.org>
 49. Державна служба статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
 50. Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника. URL: <http://www.library.lviv.ua/>
 51. Міністерство аграрної політики та продовольства України. URL: www.minagro.kiev.ua
 52. ННЦ «Інститут аграрної економіки». URL: www.iae.kiev.ua
 53. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
 54. Сайт журналу «Пропозиція». URL: www.propozitsiya.com
 55. Сайт журналу «Головбух: праця та зарплата». <https://ezarplata.mcfrr.ua>
 56. Сайт журналу «Заробітна плата». <https://profpressa.com/vydannya/zarobitna-plata/>

12. Зміни у робочій програмі на 2021-2022 навчальний рік.

Зміни, внесені до робочої програми на 2021-2022 навчальний рік, охоплюють:

1. Уточнення щодо форми підсумкового контролю у зв'язку зі змінами, внесеними до навчального плану та освітньої програми,
2. Внесення відповідних коригувань в розподіл балів, що їх отримують студенти в процесі вивчення дисципліни;
3. Оновлення переліку рекомендованої літератури.